

[Arne Christiansen.]

Knud Østergaard den 20. maj gjorde gældende i Politiken under titlen „Myten om Energimangelen“. En eventuel divergens i opfattelsen af ressourceproblematikken skal imidlertid ikke overskygge de påtrængende problemer, som ikke blot gælder dagen i dag, men også kommende slægtleds trivsel og sundhed, nemlig beskyttelsen af vort miljø mod menneskeskabt forurening.

Jeg skal herefter vende mig til de principielle synspunkter, der er nedfældet i forslaget. Forslaget dækker, som det også er fremhævet af tidligere ordførere, stort set samme område og samme princip som de nuværende sundhedsvedtægter og disses lovgrundlag. Noget karakteristisk er, at fastlæggelsen af myndighedsstrukturen klart tager sigte på at placere ministeren for forureningsbekæmpelse stærkt, så stærkt, at dette sigte givet vil indgå med styrke i den debat, som vil følge, inden forslaget gennemføres til næste år.

Jeg udleder også af forslaget, som det nu foreligger, en dygtig udnyttelse af den herskende politiske goodwill omkring miljøproblemerne til at foreslå gennemført endog særdeles stærke bestemmelser, ligeledes et emne, der vil komme til at præge den kommende tids debat. Vi står jo nemlig i en række tilfælde, som påpeget et sted i fremsættelsen, over for en afvejning af miljøhensynene, over for produktionsmæssige, økonomiske hensyn, og der er her ikke tale om et enten-eller, men om et både-og.

Som helhed vurderet indeholder dette forslag til en rammelov en række værdifulde elementer, og jeg finder også, at mange påtrængende problemer gribes rigtigt an. Det fastslås klart, at den, der forurener, skal betale. Jeg kan her anføre, at også dette er i overensstemmelse med venstres handlingsprogram, der forudsætter, at forureningsbekæmpelse, altså metoder til at undgå forurening, er en produktionsudgift. Men det tilføjes, at af hensyn til erhvervslivets internationale konkurrenceevne kan det blive nødvendigt, at det offentlige tager del i udgifterne.

I spørgsmålet om den internationale konkurrenceevne må det være naturligt og rimeligt at fremhæve, at dette forslag ikke vil blive vedtaget før efter Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber, og

at vi til den tid derfor vil have mulighed for en afstemning af principperne — jeg siger „afstemning“, fordi „harmonisering“ jo efterhånden er blevet et værdiladet ord. Det bringer mig til at sige, at netop denne mulighed for afstemning af principperne måske peger mod en senere ikrafttrædelsesdato end april 1973, medmindre rimelige overgangsmuligheder åbnes. Skulle det ulykkelige og vel usandsynlige ske, at vi ikke blev medlem af EF, vil det på dette område som på en række andre give anledning til nye overvejelser og vurderinger. Under alle omstændigheder skal der sættes ind mod forureningen. Herom bør der ikke herske tvivl.

Jeg vil gerne vende tilbage til hovedsynspunktet, at den, der forurener, skal betale. Principielt gælder det også i Sverige, som er nogle skridt foran os i denne sag. En tilsvarende lov trådte i kraft i 1969, men industrilandet Sverige har dog fundet det nødvendigt at skabe rimelige overgangsordninger. Oprindeligt var det et tilskud på 25 pct. til virksomhederne, for tiden 75 pct. på grund af beskæftigelsesvanskelighederne. Jeg har netop til morgen set i dagbladet Børsen, at fra december i fjor og til indeværende måned har man i Sverige investeret 1,7 milliarder d.kr., og deraf har staten investeret de 50 pct. Vi bør givet tage bestik efter dette svenske princip.

Det vil også være forkert at lukke øjnene for den risiko, som bl. a. Industrirådets direktør har peget på, nemlig at en omkostningsforøgelse til forureningsbekæmpelse vil kunne true mange virksomheders eksistens og dermed beskæftigelsen, medmindre der tilvejebringes en koordination, og altså mest nærliggende på EF-basis. Jeg håber, det står klart også for ministeren, at umiddelbart vil en sådan generel bestemmelse ramme de virksomheder hårdest, som vi selv stærkest ønsker at støtte på grund af betalingsbalancevanskeligheder, nemlig dels eksportvirksomhederne, dels virksomheder, der konkurrerer med import. Ganske vist er der i forstadiet kun tale om godkendelse af nyanlæg og udvidelser, men fastsættelse efterhånden af generelle emissionsnormer vil hurtigt kunne ramme hårdt. Da ministeren efter forslaget også kan kræve forurenende virksomheder bragt til ophør, melder sig spørgsmålet om erstatning til virksomheder, som oprindeligt har placeret sig rigtigt, men